

OSNUTEK SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O USTANOVITVI IN DELOVANJU KLUBA SAMOUPRAVLJAVCEV v občini Domžale

UVODNO POJASNILO

Na osnovi dejstev, da družbenoekonomsko in idejno izobraževanje v občini Domžale ne poteka tako, kot bi moralo, je bila že sredi leta organizirana v različnih sredinah razprava o DRUŽBENEM DOGOVORU o družbenoekonomskem in idejnem izobraževanju odraslih in mladine v občini Domžale. Namen tega dogovarjanja je bil, da bi pristopili k zavestnemu zbiranju sredstev za dejavnost na tem področju. Razgovori so bili speljani tako daleč, da je skupščina občine na zasedanju vseh zborov, dne 18. 9. 1975 sprejela osnutek in program in ga dala v javno razpravo, ki bi naj potekala v vseh delovnih organizacijah in ostalih podpisnikih.

Osnutek DOGOVORA je bil skupaj z okvirnim programom objavljen v URADNEM VESTNIKU občine Domžale, št. 12, dne 7. oktobra 1975.

V času razprave pa je Zveza sindikatov Slovenije začela z akcijo za podpis SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O USTANOVITVI IN DELOVANJU KLUBOV SAMOUPRAVLJAVCEV, ki naj bi delali v posameznih občinah, vendar izhajajoč iz enotnih kriterijev za celotno Slovenijo.

Nekatere osnovne naloge kluba naj bi bile:

- združevanje samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij v skupnost, v kateri naj bi se oblikovala vsebina in metoda dela;
- aktivnost na področju družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja samoupravljalcev;
- omogočanje in skrb za svetovalno in drugo strokovno pomoč samoupravljalcem in normativno urejanje samoupravnih odnosov;
- organizacija dokumentacijske službe – predvsem samoupravnih aktov in ostalega gradiva;
- dajanje pobud drugim organizacijam in organom za reševanje posameznih ali skupnih vprašanj.

V ta namen je bil v občini ustanovljen Iniciativni odbor z nalogo, da pripravi vse tisto, kar je potrebno za pravno veljavno ustanovitev KLUBA SAMOUPRAVLJAVCEV. V sedanjih fazi gre za to, da najdemo skupni interes, ki ga zasledujeta oba dokumenta, to je DRUŽBENI DOGOVOR in SAMOUPRAVNI SPORAZUM. Iniciativni odbor stoji na stališču, da naj razprava poteka v smeri, ki jo nakazuje samoupravni sporazum, ker je v njem vsebinsko zajet tudi družbeni dogovor.

Ker SAMOUPRAVNI SPORAZUM v posameznih členih opredeljuje tudi delovanje oziroma samoupravne organe in vire financiranja ter načine, bi bilo potrebno v času javne razprave zavzeti – neglede na določila 15. člena predloga – konkretna stališča do predloga nekaterih finančnih vprašanj, ki so navedena v 14. členu predloga.

Vsi nosilci akcije – to je vodstvo osnovnih organizacij sindikata bi se morali temeljito seznaniti z vsebino, ki je zajeta v brošuri „KLUBI SAMOUPRAVLJAVCEV“ (KNJIŽNICA SINDIKATI št. 5).

V času javne razprave, to je do 20. decembra zbira vse predloge in pripombe INICIATIVNI ODBOR ZA USTANOVITEV KLUBA SAMOUPRAVLJAVCEV pri Občinskem sindikalnem svetu Domžale.

Na podlagi 144. in 145. člena ustave socialistične republike Slovenije so temeljne in druge organizacije združenega dela ter druge samoupravne skupnosti z območja občine Domžale osnovne organizacije sindikata iz teh organizacij in skupnosti, krajevne in samoupravne interesne skupnosti z območja te občine, skupščina občine Domžale, občinska konferenca SZDL Slovenije Domžale, občinski svet Zveze sindikatov Slovenije, občinski komitej Zveze komunistov Slovenije Domžale, občinska konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije Domžale, Delavska univerza Domžale, (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelji kluba) sklenili in po svojih pooblaščenih podpisali tale

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O USTANOVITVI IN DELOVANJU KLUBA SAMOUPRAVLJAVCEV

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom ustanovijo podpisniki KLUB SAMOUPRAVLJAVCEV občine Domžale in mu določijo njegovo organiziranost ter delovanje je na Delavski univerzi v Domžalah.

Klub samoupravljalcev je pravna oseba.

2. člen

V klubu samoupravljalcev se združujejo delavci prek svojih samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij in skupnosti, da bi:

(1) omogočili in organizirali neposredno izmenjavo svojih izkušenj in izkušenj delegatov pri razvijanju vsebine, organizacije in metod samoupravljaljske prakse;

(2) sprejemali skupen program družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja samoupravljalcev in ga z združenimi sredstvi uresničevali prek delavske univerze in drugih organizacij. Pri tem bodo upoštevali dogovore v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva in zagotavljali uskladenost v programiranju in uresničevanju družbenopolitičnega izobraževanja v občini;

(3) omogočali in skrbeli za svetovalno in drugo strokovno pomoč samoupravljalcev in njihovim organom pri uresničevanju ustavne vsebine samoupravljanja in si tako pomoč tudi neposredno organizirali;

(4) organizirali dokumentacijsko službo samoupravnih aktov in drugega gradiva s področja samoupravljanja in poskrbeli za dostopnost takega gradiva iz drugih organov ali organizacij;

(5) dajali pobude in predloge organom zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij ter organom samoupravljanja, organom družbenopolitičnih organizacij in skupnosti za napredek samoupravljanja in za reševanje vprašanj in problemov s tega področja;

(6) omogočali uresničevanje drugih nalog izobraževalne, informativne ali kulturne narave, ki jih z letnim programom ali z drugimi sklepi določijo ustanovitelji kluba.

Pri navedenem delovanju se delavci v klubu samoupravljalcev ravnaajo po političnih stališčih družbenopolitičnih organizacij.

3. člen

Delovanje kluba samoupravljalcev omogočajo njegovo ustanovitelji tako, da zlasti:

- določajo konkretne naloge kluba glede na samoupravljaljske razmere v občini, nosilce teh nalog in načine izvršitve;
- po svojih delegatih za delovanje kluba s pomočjo članarine in drugih prispevkov in po organih kluba z njimi gospodarijo;
- zagotovijo prostore za delovanje kluba samoupravljalcev z najemom in preureditvijo ustrezne zgradbe ali z novogradnjo;
- poskrbe za sodelovanje in udeležbo delavcev, zlasti pa tudi delegatov in drugih članov svojih teles v dejavnostih kluba samoupravljalcev;
- uresničujejo druge načine pomoči in sodelovanja v skladu s svojimi možnostmi in potrebami kluba.

4. člen

Ko temeljna in druga organizacija združenega dela ali druga samoupravna delovna skupnost podpiše ta samoupravni sporazum ali k njemu pristopi, pridobi svojstvo člana klubasamoupravljalcev z vsemi pravicami dolžnosti in odgovornostjo po tem sporazumu. S tem pridobe svojstvo člana s pravico sodelovanja v interesnem delovanju kluba tudi delavci, ki imajo status delavca v združenem delu v organizaciji – članu kluba.

Razen delavcev iz prejšnjega odstavka tega člena lahko postane član kluba vsak drug delavec, ki izjavi, da želi sodelovati v interesnem delovanju kluba.

5. člen

Najvišji organ kluba samoupravljalcev je skupščina njegovih ustanoviteljev. Skupščino kluba samoupravljalcev sestavljajo delegati ustanoviteljev, ki jih izvolijo delavski sveti ali drugi pristojni organi.

Vsak ustanovitelj ima v skupščini enega delegata, vendar se več ustanoviteljev lahko dogovori, da bodo imeli v skupščini skupnega delegata.

Mandatna doba delegatov traja štiri leta, ustanovitelj pa lahko odpokliče delegata tudi pred potekom štiriletne dobe in izvoli drugega. Kandidacijski postopek za delegate skupščine kluba samoupravljalcev opravijo osnovne organizacije sindikata v sodelovanju z občinskim svetom Zveze sindikatov Slovenije. Pri tem zagotovijo, da bo sestava skupščine kluba ustrezala sestavi delavcev v občini, kar še zlasti velja glede neposrednih proizvajalcev, žensk in mladih delavcev.

Razen stalnih delegatov po prejšnjih odstavkih tega člena lahko pošlje ustanovitelj na posamezno sejo skupščine tudi občasnega delegata.

6. člen

Skupščina kluba samoupravljalcev se sestane najmanj enkrat na leto in na svoji seji zlasti:

- (1) sprejme letni delovni načrt kluba in v njem določi konkretne naloge kluba, njihove nosilce in roke;
- (2) sprejme letni finančni načrt in sklepní račun kluba;
- (3) sprejme, praviloma na predlog delavske univerze in občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije, letni program družbenopolitičnega izobraževanja samoupravljalcev, ki ga bo financiral klub, krog udeležencev posameznih vrst tega izobraževanja in način njegovega uresničevanja;
- (4) izvoli in razreši na predlog občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije izvršni odbor kluba, predsednika in člane nadzornega odbora kluba, predsednika in podpredsednika skupščine kluba, tajnika kluba in njegovega namestnika in druge funkcionarje;
- (5) sprejme akt o notranji organizaciji in načinih delovanja kluba samoupravljalcev;
- (6) obravnava poročilo izvršnega in nadzornega odbora kluba in jima daje smernice za delovanje;
- (7) opravi druge naloge, ki so bistvenega načelnega pomena za delovanje kluba samoupravljalcev.

7. člen

Skupščino kluba samoupravljalcev skliče njen predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik po sklepu izvršnega odbora kluba, ali na zahtevo desetine ustanoviteljev ali občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Delegati skupščine kluba morajo biti obveščeni o sklicu skupščine najmanj 14 dni pred sejo. Z vabilom za sejo morajo delegati dobiti tudi gradivo, o katerem naj bi skupščina odločala.

Sejo skupščine vodi njen predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik. Sklep skupščine je sprejet, če se je zanj izreklo najmanj 2/3 ustanoviteljev kluba.

8. člen

Tekoče delovanje kluba samoupravljalcev vodi izvršni odbor kluba samoupravljalcev.

V izvršnem odboru je 9 članov med njimi tudi delegati občinske konference SZDL, občinskega sveta zveze sindikatov, občinske skupščine in delavske univerze. Seje izvršnega odbora sklicuje in vodi tajnik kluba, v njegovi odsotnosti pa namestnik tajnika kluba.

9. člen

Izvršni odbor kluba samoupravljalcev ima zlasti te naloge:

- (1) skrbi za uresničevanje sklepov in drugih aktov skupščine kluba samoupravljalcev;
- (2) določi sprotne ukrepe, ki so potrebni za dobro delovanje kluba samoupravljalcev;
- (3) predlaga skupščini letni delovni načrt, letni finančni načrt in sklepi račun;
- (4) poskrbi za predlog letnega programa družbenopolitičnega izobraževanja samoupravljalcev;
- (5) odloči o podpisu pogodbe z delavsko univerzo ali z drugo organizacijo o uresničevanju programa družbenopolitičnega izobraževanja samoupravljalcev;
- (6) organizira razprave o problematiki s posameznih področij samoupravljanja, ustanovi komisije za proučitev posameznih problemov samoupravljanja, ustrezne svetovalne službe, interesne in debatne skupine, in uvede druge primerne oblike delovanja skladno s potrebami in interesi ustanoviteljev;
- (7) predlaga skupščini kluba akt o notranji organizaciji in načinih delovanja;
- (8) poroča skupščini o svojem delovanju in o delovanju kluba;
- (9) opravlja druge naloge po sklepih in drugih aktih skupščine kluba samoupravljalcev.

10. člen

Nadzorni odbor kluba samoupravljalcev, v katerem je 5 članov, nadzira uresničevanje tega sporazuma, delovanje, finančno in materialno poslovanje kluba in poroča o svojih ugotovitvah skupščini kluba.

11. člen

Tajnik kluba samoupravljalcev organizira delo kluba, neposredno izvršuje ali organizira izvrševanje sklepov skupščine in izvršnega odbora in je odredbodajalec za izvrševanje finančnega načrta kluba, opravlja pa tudi druge naloge po sklepih skupščine in izvršnega odbora kluba.

Za izplačilo zneskov iz sredstev kluba, ki presegajo 10.000 dinarjev, mora tajnik dobiti prehodno privolitev izvršnega odbora kluba.

Tajnik kluba je za svoje delo odgovoren neposredno skupščini kluba, za uresničevanje sklepov izvršnega odbora pa tudi izvršnemu odboru kluba.

12. člen

Delovanje kluba samoupravljalcev je javno tako v razmerju do ustanoviteljev kot nasproti družbeni skupnosti.

Tajnik kluba poskrbi, da so ustanovitelji sproti obveščeni o celotnem delovanju kluba, še posebej pa:

- o sklepih in pobudah skupščine in izvršnega odbora kluba;
- o nasvetih in priporočilih svetovalnih služb (za samoupravne splošne akte, za delovanje samoupravnih organov, za medsebojna razmerja v združenem delu itd.);
- o zanimivostih iz razprav v komisijah, interesnih in debatnih skupinah;

— o glediščih, ki so bila oblikovana na posvetovanjih, javnih tribunah in v drugih razpravah v okviru kluba;

- o novostih v klubski knjižnici in
- o drugih ugotovitvah kluba ter izkušnjah samoupravnih organov, ki so zanimive za delavce ustanoviteljev kluba.

13. člen

Klub samoupravljalcev in delavska univerza skleneta posebno pogodbo, s katero določita naloge, način izvrševanja in plačilo storitev, ki jih bo delavska univerza opravljal za klub samoupravljalcev. Tako pogodbo lahko sklene klub samoupravljalcev tudi z drugo ustrežno organizacijo.

14. člen

Člani kluba samoupravljalcev plačujejo članarino in sicer najpozneje do konca meseca marca za tekoče leto, v letnem znesku. S članarino krije klub izdatke za svojo redno dejavnost, na podlagi sprejetega letnega delovnega načrta.

Letna članarina znaša:

- za temeljne in druge organizacije združenega dela ter druge samoupravne delovne skupnosti 20 dinarjev na zaposlenega delavca;
- za krajevne skupnosti 100, 300 in 500 dinarjev (glede na razvitost);
- za osnovne organizacije sindikata 5 % od predvidene članarine za leto 1976

15. člen

Za financiranje družbenopolitičnega izobraževanja samoupravljalcev združujejo v klub samoupravljalcev sredstva vse temeljne in druge organizacije združenega dela ter druge samoupravne delovne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitična skupnost in družbenopolitične organizacije.

Višino letnega prispevka za financiranje družbenopolitičnega izobraževanja določijo podpisniki tega sporazuma za vsako leto na skupščini kluba samoupravljalcev, vendar tako, da prispevek organizacij združenega dela in drugih samoupravnih delovnih skupnosti znaša 0,5 % od bruto izplačanih osebnih dohodkov. Prispevek se plača do 20. v mesecu

16. člen

Za člane kluba samoupravljalcev, ki imajo poravnane finančne obveznosti po tem sporazumu, so usluge kluba samoupravljalcev brezplačne. To velja tudi za družbenopolitično izobraževanje samoupravljalcev v obsegu, ki je določen z letnim programom kluba o družbenopolitičnem izobraževanju.

17. člen

Klub samoupravljalcev občine Domžale se poveže z drugimi klubi samoupravljalcev v okviru republike in v okviru Jugoslavije.

18. člen

Klub samoupravljalcev ima pečat z nazivom kluba in z emblemom sindikatov Slovenije.

19. člen

Priprave za začetek delovanja kluba samoupravljalcev opravi iniciativni odbor, ki ga imenuje občinski svet Zveze sindikatov Slovenije.

20. člen

Ta samoupravni sporazum velja od dneva podpisa.

PREDLOG

3. člen

Delovni ljudje — podpisniki sporazuma smo sporazumni, da bomo odvajali sredstva po tem sporazumu na posebne zbirne žiro račune občine, glede na število zaposlenih po kadrovski evidenci na dan 31. 12. preteklega leta in posamezne občine, najkasneje do 31. aprila za tekoče leto.

Tako bomo delovni ljudje — podpisniki sporazuma na območju občine Domžale nakazovali sredstva po tem sporazumu:

- za delavce, ki stanujejo na območju občine na posebni zbirni račun „za krajevne skupnosti“ občine Domžale;
- za ostale delavce pa na posebne zbirne žiro račune tiste občine, kjer delavci stanujejo.

Številka posameznega zbirnega računa za financiranje programov krajevnih skupnosti v občini Domžale se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

4. člen

Delovni ljudje, ki delamo v obrti in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujemo svoje delo in delovna sredstva se zavezujemo, da bomo prispevali za financiranje planov in programov krajevnih skupnosti za vsakega zaposlenega enak delež kot delavci TOZD.

K sprejemu in podpisu tega sporazuma bomo pristopili prek zastopstev svojih skupnosti ali kot neposredni podpisnik v okviru posameznih krajevnih skupnosti.

Delovni ljudje, ki delajo v kmetijskih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujemo svoje delo in delovna sredstva, so oproščeni po tem sporazumu določenega prispevka za financiranje programov krajevnih skupnosti in se z njimi o njihovi participaciji za financiranje oz. reševanje skupnih potreb dogovarjajo posamezne krajevne skupnosti na svojem območju same.

5. člen

Poleg sredstev, zbranih za financiranje programov krajevnih skupnosti po določenih 3. člena tega sporazuma, se lahko TOZD in KS, na območju katere je sedež TOZD, še dodatno dogovarjajo o združevanju

sredstev in skupnem reševanju tistih vprašanj, ki so neposrednega pomena tako za delavce TOZD, kakor tudi za delovne ljudi in občane v krajevni skupnosti.

6. člen

Skupščina občine Domžale iz sredstev proračuna krije osnovne funkcionalne izdatke krajevne skupnosti in tiste izdatke, ki so potrebni za delovanje delegatskega sistema posamezne krajevne skupnosti.

7. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih se obvezujemo, da bomo sredstva, zbrana s tem sporazumom, na podlagi planov in programov dela in razvoja namenili:

- za investicijska dela;
- za vzdrževanje krajevnih cest, poti in zelenic, oziroma za reševanje raznih komunalnih vprašanj krajevnega pomena;
- za vzdrževanje objektov splošnega družbenega pomena;
- za sofinanciranje dejavnosti ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- za zagotavljanje pogojev za delovanje družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev na območju krajevne skupnosti;
- za solidarnostne potrebe financiranja manj razvitih krajevnih skupnosti v občini.

8. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih se obvezujemo, da bomo izdelali in sprejeli srednjeročne razvojne programe in na osnovi teh vsakoletne razvojne načrte najkasneje do 1. 12. za prihodnje leto ter jih prek skupščine občine Domžale posredovali temeljnim organizacijam združenega dela kot programe, za katere se bodo zbrana sredstva uporabljala.

9. člen

Podpisniki samoupravnega sporazuma pooblaščamo zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela skupščine občine Domžale, da se dogovorita o uskladitvi planov in programov dela v notni program, ki bo nato posredovan vsem podpisnikom sporazuma v sprejem.

(Nadaljevanje na 12. strani)

10. člen

Podpisniki sporazumno soglašamo, da se za spremljanje namenske uporabe in prioritete koriščenja sredstev ustanovi poseben odbor podpisnikov, ki ga sestavljajo:

- pet delegatov iz zbora krajevnih skupnosti,
- pet delegatov iz zbora združenega dela,
- po en delegat, ki ga delegirata OK SZDL in OSZS.

11. člen

Podpisniki sporazumno soglašamo, da odbor podpisnikov v skladu z določbami tega sporazuma opravlja naslednje naloge:

- na podlagi sprejetih programov in planov KS pripravljajo predlog iz enotnega plana delitve zbranih sredstev ter event. spremembe programov;
- določijo osnove in merila za razdelitev in uporabo sredstev, zbranih na podlagi tega sporazuma za solidarnostne potrebe financiranja manj razvitih krajevnih skupnosti glede na opravičenost in pomembnost programa del, sodeluje v pripravi pripravljeno samih krajanov za participacijo k realizaciji posameznih nalog;
- skrbijo za skladnost sporazuma z družbenim dogovorom;
- spremlja in skrbi, da se razdeljena sredstva uporabljajo skladno s tem sporazumom, dajejo predloge podpisnikov za urejanje spornih vprašanj in event. sproži postopek pred sodiščem združenega dela in drugimi organi, ki so pristojni za ugotavljanje kršitev sporazuma;
- obvešča javnost o realizaciji sporazuma in opravlja druge naloge, ki mu jih zaupajo podpisniki.

12. člen

Krajevne skupnosti so dolžne praviloma dvakrat oziroma najkasneje do 1. 12. prek odbora podpisnikov predložiti ostalim podpisnikom informacijo o realizaciji predvidenega programa in koriščenju ter namenski uporabi sredstev, zbranih na podlagi tega sporazuma.

13. člen

Podpisniki sporazuma sprejemamo ta sporazum za srednjeročno obdobje (petletno), ki pa se lahko na zahtevo 20 % podpisnikov ali na predlog odbora podpisnikov spremeni tudi prej.

Podpisniki sporazuma smo sporazumni, da lahko postopek za spremembo višine prispevka za financiranje planov in programov razvoja KS prične odbor podpisnikov v skladu s smernicami resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju v SR Sloveniji.

14. člen

Podpisniki sporazuma pooblašamo OK SZDL in OSZS Domžale, da se kot podpisnika regijskega družbenega dogovora prizadevata:

- za organizacijo razprave z občani in delovnimi ljudmi v KS in TOZD z namenom seznaniti jih z vsebino in namenom tega sporazuma;
- za spremljanje politike izvajanja tega sporazuma ter po potrebi prevzame politične ukrepe v primerih, ko posamezni podpisniki ne bi izpolnjevali svojih obveznosti, ki izhajajo iz tega sporazuma ali če politika izvajanja tega sporazuma ne bi bila v skladu z določbami sporazuma ter v skladu z ustavnimi določbami ali v nasprotju z načeli samoupravljanja, solidarnosti in dobre gospodarjenja.

15. člen

Ta sporazum je veljaven z dnem, ko podajo pismeno izjavo pooblaščenih podpisnikov (organi) dveh tretjin delovnih ljudi zaposlenih na območju občine Domžale.

PODPISNIKI:

Na podlagi 5. člena zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 26/73) in programa razvoja kmetijstva v občini Domžale

SKLENEJO

organizacije združenega dela, ki se na območju občine ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, s predelavo in prodajo kmetijskih proizvodov, samoupravne interesne skupnosti in društva, ki so s kmetijstvom povezane na področju gospodarstva, socialnega varstva in izobraževanja, krajevne skupnosti, skupščina občine Domžale in občinska konferenca SZDL

DRUŽBENI DOGOVOR (Prečiščeno besedilo)

o ustanovitvi in financiranju kmetijske zemljiške skupnosti na območju občine Domžale.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem družbenim dogovorom določajo podpisniki pravice in obveznosti, ki jih sprejmejo za izvajanje zakonov ter dogovorjene kmetijske politike na območju občine Domžale.

Ta družbeni dogovor opredeljuje tudi materialne obveznosti podpisnikov do kmetijske zemljiške skupnosti v občini Domžale.

2. člen

Podpisniki soglašajo, da ustanovijo za območje občine samoupravno skupnost — kmetijsko zemljiško skupnost v občini Domžale in ji v skladu z zakonskimi določili in določili prvega odstavka člena tega družbenega dogovora, poverjajo pravico in dolžnost oblikovanja, vodenja, izvajanja ter nadzora nad izvajanjem dogovorjene kmetijske politike vseh podpisnikov, razen v tistih zadevah, ki so v skladu z zakoni v pristojnosti skupščine občine, občinskih upravnih organov, samoupravnih interesnih skupnosti, oziroma so temeljna samoupravna pravica delavcev oziroma kmetov v organizacijah združenega dela, podpisnicah tega dogovora.

3. člen

Kmetijska zemljiška skupnost je dolžna sprejemati v mejah določenih z zakoni in tem družbenim dogovorom stališča in ima pravico dajati predloge v vseh zadevah v njeni pristojnosti oziroma predlagati organom podpisnic stališča in ukrepe, ki zadevajo pristojnosti podpisnic, če se ta stališča in predlogi nanašajo na kmetijsko politiko v občini.

4. člen

Kmetijska zemljiška skupnost je pravna oseba. Njena notranja organizacija je opredeljena s statutom, ki ga sprejme skupščina Kmetijske zemljiške skupnosti v občini, potrdi pa občinska skupščina.

Skupščino skupnosti sestavljajo voljeni in imenovani delegati podpisnic in sicer v takšnem razmerju, da so enakomerno in enakopravno zastopani vsi interesi na področju kmetijske in kmetijsko-zemljiške politike v občini, kakor to določa statut kmetijske zemljiške skupnosti.

Za izvajanje sprejete politike izvoli skupščina kmetijske zemljiške skupnosti izvršni odbor in poravnalni svet skupnosti, kakor tudi ustrezne komisije, še zlasti pa naslednje:

- za sodelovanje pri pripravah in za spremljanje izvajanja prostorskega načrta za območje občine;
- za pospeševanje kmetijstva in razvijanje proizvodnega sodelovanja med kmeti in zainteresiranimi gospodarskimi organizacijami;
- gospodarjenje s skladom kmetijskih zemljišč in usmerjanje prometa s kmetijskimi zemljišči;
- za prostorsko ureditvene operacije.

5. člen

Zaradi interesa vseh podpisnikov za smotno razpolaganje s kmetijskimi zemljišči v družbeni lastnini, ki niso v uporabi kmetijskih organizacij iz 4. člena zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 26-236/73), kakor tudi za usmerjanje obdelave kmetijskih zemljišč, ki jih ponudijo skupnosti v trajno ali začasno uporabo kmetje in občani, upravlja kmetijska zemljiška skupnost oziroma občinski kmetijski zemljiški sklad.

Podrobnejše določbe o razpolaganju s skladom iz prejšnjega odstavka so podane v statutu kmetijske zemljiške skupnosti.

II. NALOGE SKUPNOSTI

6. člen

Podpisniki ugotavljajo, da so temeljne naloge kmetijske zemljiške skupnosti v občini Domžale zlasti naslednje:

1. Skrb za pravilno uporabo kmetijskih zemljišč v občini in sodelovanje pri planiranju prostora z vsemi zainteresiranimi v občini;
 - strokovna priprava elementov za prostorski plan občine in sodelovanje z urbanističnimi organizacijami in občinskimi organi ter krajevnimi skupnostmi;
 - sodelovanje pri sprejemanju občinskih prostorskih planov in dajanje mnenj k predlogu za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč;
 - dajanje soglasij k lokacijskim dovoljenjem na območjih, ki niso zajeta z urbanističnimi akti občinske skupščine;
 - evidenca o neobdelanih zemljiščih na območju občine in strokovna pomoč obdelovalcem za njihovo boljše izkoriščanje ter predlaganje ukrepov za prenos teh zemljišč v kmetijski zemljiški sklad v občini.
2. Spodbujanje razvoja različnih oblik proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami združenega dela;
 - sodelovanje pri prometu s kmetijskimi zemljišči kot usmerjevalec pri uveljavljanju prednostne pravice nakupa s strani kmetijskih organizacij združenega dela in kmetov za neposreden odkup in zakup zemljišč v racionalno, sodobno in visoko produktivno kmetijsko proizvodnjo, zlasti v kooperaciji in organizacijah združenega dela;
 - pospeševanja združevanja dela in sredstev kmetov in kmetijskih organizacij na podlagi trajnejših razmerij;
 - odkup in posredovanje v proizvodnjo zemljišč, ki se bodo sprostil po določbah zakona o dedovanju;
 - skrb za proglasitev perspektivnih kmetij za zaščitenih.
3. Pospeševanje kmetijstva in gospodarjenje s sredstvi namenjenimi za pospeševanje kmetijstva.
4. Gospodarjenje s skladom kmetijskih zemljišč v občini.
5. Priprava agrarnih operacij in sodelovanje pri njihovi izvedbi;

— priprava in planiranje območij, kjer naj bi se izvajale agrarne operacije;

— skrb za dopolnitev kmetijskih razvojnih planov v občini s programom razreševanja problemov agrarne strukture;

— poskusi bliževanja nesoglasij udeležencev operacij preko poravnalnega sveta skupnosti; dajanje pobud za zamenjave kmetijskih zemljišč, arondacije, komasacije, melioracije in druge posege, ter organizacije javne razprave o projektih;

— sklepanje pogodb o izvajanju del pri komasacijah in sklepanje pogodb o načinu obdelave na območjih, kjer se uporabljajo znatna družbena sredstva za urejanje zemljišč.

6. Kmetijska zemljiška skupnost sprejme v 6. mesecih po konstituiranju program svojega dela.

7. Sodelovanje, usklajevanje in koordiniranje dela z drugimi samoupravnimi skupnostmi, ki s svojim delom mejijo na področje kmetijstva.

7. člen

Na podlagi srednjeročnega programa skupnosti, ki je v skladu s srednjeročnim programom občine Domžale, sprejme vsako leto skupščina skupnosti letni program dela in letni finančni načrt skupnosti.

8. člen

Skupnost ustanovi za opravljanje strokovnih zadev v njeni pristojnosti strokovno službo. Za izvajanje nalog 3. točke 6. člena tega družbenega dogovora organizira v skladu s finančnimi možnostmi in potrebami kmetijsko pospeševalno službo.

9. člen

Podpisniki se bodo prizadevali, da se zadeve kmetijske in kmetijsko zemljiške politike, ki so širšega regionalnega pomena, rešuje usklajeno in sporazumno med kmetijskimi zemljiškimi skupnostmi na območju regije. V tej zvezi se zvezujejo pomagati skupnosti pri morebitnem oblikovanju regijske strokovne službe.

Izvajanje nalog iz 8. člena se lahko delno ali v celoti prenese na druge ustrezne organizacije.

III. SREDSTVA SKUPNOSTI IN OBVEZNOSTI USTANOVITELJEV

10. člen

1. Sredstva kmetijske zemljiške skupnosti v občini so: — kmetijska zemljišča v kmetijskem zemljiškem skladu v občini,

2. Sredstva, ki jih pridobi kmetijska zemljiška skupnost s prodajo, prenosom pravice uporabe na kmetijskih zemljiščih oz. z dajanjem v zakup kmetijskih zemljišč kmetijskega zemljiškega sklada na območju občine.

3. Sredstva po 55. členu (2. odstavek) zakona o kmetijskih zemljiščih.

4. Sredstva ukinjenega družbeno investicijskega sklada občine Domžale in sredstva ukinjenega sklada za pospeševanje kmetijstva SOB Domžale v skladu z 2. in 5. členom odloka o prenehanju nekaterih skladov občine Domžale (Uradni vestnik SOB Domžale, št. 3/75).

5. Sredstva iz drugih virov, ki jih opredeljuje ta družbeni dogovor.

11. člen

Za izvajanje posebnih nalog, ki bodo sprejete v programu dela kmetijske zemljiške skupnosti na predlog le enega dela podpisnikov, ki so posebej zainteresirani za te naloge, se podpisniki tega dogovora zavezujejo, da v kolikor bodo oni predlagatelji za take posebne naloge, da bodo s svojimi finančnimi načrti odstopili kmetijski zemljiški skupnosti sredstva v višini, ki ustrezajo stroškom potrebnim za izvajanje teh nalog.

12. člen

Skupnost lahko na podlagi sklepa svoje skupščine in predpisa skupščine občine združuje za izvedbo posebnih nalog, zlasti nalog iz VII. poglavja zakona o kmetijskih zemljiščih (6. člen zakona), ki so v interesu vseh ustanoviteljev, prispevke pri zainteresiranih kmetih, delavcih kmetijskih organizacij in občanih.

13. člen

Podpisniki se obvezujejo za naloge v skupnem interesu posebej zadrževati sredstva pri kmetijski zemljiški skupnosti in sicer v skladu z njenim programom po posebnih pogodbah.

14. člen

Skupščina občine se še posebej zavezuje, da bo za financiranje programa kmetijske zemljiške skupnosti v občini:

— spreminjala odlok o prispevku zaradi spremembe namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč samo v soglasju s kmetijsko zemljiško skupnostjo;

— predpisala bo način pobiranja prispevka iz prejšnjega odstavka za objekte regionalnega pomena, za katere ne izdajajo občinski upravni organi lokacijskega

oz. gradbenega dovoljenja; 3. točke 6. člena tega družbenega dogovora in za zagotovitev sredstev za intervencijske posege v hribovskih področjih; posege v hribovskih področjih;

— z letnim finančnim načrtom odstopila KZS iz naslova prometa s kmetijskimi nepremičninami in dohodka od kmetijske dejavnosti zadostna sredstva za izvajanje njenih nalog na področju pospeševanja kmetijstva v skladu s sprejetim razvojnim programom občine; srednjeročnim programom družbenoekonomskega razvoja občine. srednjeročnim programom družbenoekonomskega razvoja občine.

15. člen

Podpisniki se tudi zavezujejo, da bodo skupno ali posamič v utemeljenih primerih s posebnim soglasjem kmetijski zemljiški skupnosti dajali potrebne garancije za kredite, ki jih bo najela za naloge iz programa.

16. člen

Kmetijska zemljiška skupnost lahko prevzame za podpisnike v skladu s posebnimi pogodbami tudi naloge, ki niso opredeljene s tem družbenim dogovorom.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Družbeni dogovor velja za sklenjen, ko ga sprejmejo pristojni organi podpisnikov.

18. člen

Spremembe in dopolnitve tega družbenega dogo-

vora so možne le na način in po postopku, kot je bil sklenjen.

19. člen

Podpisniki soglašajo, da izvršni odbor začasne skupščine kmetijske zemljiške skupnosti skliče skupščino kmetijske zemljiške skupnosti in sicer najpozneje v enem mesecu po sklenitvi družbenega dogovora.

20. člen

Ta družbeni dogovor prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

21. člen

K temu družbenemu dogovoru lahko po njegovi sklenitvi pristopijo pod enakimi pogoji še drugi podpisniki, ki so zainteresirani za razvoj kmetijstva v občini.

KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE DOMŽALE

Št. 016-13/75

Datum: 19. 11. 1975

PODPISNIKI DRUŽBENEGA DOGOVORA:

Emona Ljubljana — TOZD Kmetijska kooperacija

Emona Ljubljana — TOZD Poljedelstvo — Gove-
doreja

Emona Ljubljana — TOZD Prašičereja
Kmetijski poskusni center, Jable
PP Perutnina, Zalog pri Ljubljani
Kmetijski inštitut, Ljubljana
Kmetijski zavod, Ljubljana
Veterinarski zavod Domžale
Kmetijska zadruga, Zagorje ob Savi
Gozdno gospodarstvo Ljubljana, Gozdni obrat
Domžale

Semesadike, Mengeš
Območna vodna skupnost „Ljubljanica—Sava,“
Ljubljana

Samoupravne interesne skupnosti v občini Domžale
Lovske in ribiške družine na območju občine
Domžale

ABC „Napredek“, Domžale
Helios, Domžale
IPK „Servo Mihajl“ — obrat Oljarna Vir
Eta Kamnik, obrat Mengeš
Lek Ljubljana, obrat Mengeš
Žito Ljubljana, obrat Mengeš
Ljubljanska banka, podružnica Domžale
Zavarovalnica Sava — podružnica Mengeš
Krajevne skupnosti na območju občine Domžale
Občinska konferenca SZDL Domžale
Skupščina občine Domžale

PROBLEMATIKA ZAPOSLOVANJA, ZAPOSLENOSTI IN BREZPOSELNOSTI V OBČINI DOMŽALE

V letu 1974 so nastale bistvene spremembe v organizaciji in institucionalizaciji na področju zaposlovanja. Sprejet je bil zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list št. 18/74, z dne 10. 5. 1974), ki je v skladu z novo ustavno ureditvijo postavil organizacijo zaposlovanja na nove temelje.

Nova zakonska ureditev je prinesla tudi novosti glede nalog in dejavnosti na področju zaposlovanja. Skupnost za zaposlovanje zlasti:

— ugotavlja vire, primanjkljaje in presežke prebivalstva za zaposlitev;

— spremlja in proučuje poklicni sestav zaposlenih, spremlja nastanek in razvoj poklicev;

— sodeluje pri načrtovanju kadrovskega potreb;

— proučuje, spremlja in ugotavlja potrebe gospodarstva po kadrih;

— opravlja zadeve v zvezi z zaposlovanjem jugoslovanskih delavcev v tujini, pomaga pri vračanju delavcev in zaposlovanju v domovini;

— razvija in proučuje metode za poklicno usmerjanje, za izbiro poklicev in za izbor delavcev pri zaposlovanju;

— opravlja naloge posredovanja dela, poklicnega usmerjanja in priprave za zaposlitev;

— opravlja zadeve v zvezi z zagotavljanjem zavarovanja za primer brezposelnosti;

— vodi po zakonu predpisane evidence s področja dela in zaposlovanja;

— opravlja druge naloge določene z zakonom, s samoupravnimi sporazumi, statutom skupnosti in podobno.

Hiter razvoj gospodarstva, s težiščem na industrializaciji kot vse obsežnem procesu ekonomske preobrazbe družbe, je povzročil korenite spremembe, ki so se globoko zarezale v vsa območja ekonomskega in družbenega življenja in so sprožile procese, ki še trajajo.

Vzporedno z naglim razvojem gospodarstva se je spreminjala tudi zaposlenost. V dosedanjem razvoju je značilna visoka stopnja zaposlenosti. Dosežena stopnja zaposlenosti in še vedno naglo naraščanje prek meja planiranih okvirov, povzročata ekstenzivno zaposlovanje. V kolikor se bo ta tendenca nadaljevala tudi v prihodnje, bodo potrebe po delavcih višje od tistih, ki bi jih lahko krili z naravnim prirastkom, prehajanjem aktivnega prebivalstva iz zasebnega kmetijstva v druge dejavnosti, z vračanjem zaposlenih v tujini ipd.

Povezava med demografskimi rezervami in zaposlovanjem je pomembna ter vpliva na delo skupnosti za zaposlovanje. Demografska značilnost prostora in časa zahteva vsebino in obseg dela skupnosti v zaposlovanje, ki s svojo osrednjo dejavnostjo (posredovanje zaposlitev, poklicno usmerjanje, prekvalifikacije itd.) vplivajo na družbeno-ekonomski razvoj ter gospodarjenje v naši družbi.

Bistveni premiki na področju zaposlovanja in zaposlenosti v preteklem obdobju so bili:

Zvišanje števila zaposlenih

Stopnja zaposlenosti je bila leta 1972 2,8 % v letošnjem letu pa je 4 %. Zaposlovanje, ki se je v letu 1973 umirjalo, je v letu 1975 pokazalo novo ekstenzivnost. Podatek nas preseneča. Pričakovali in planirali smo umirjenost, rezul-

tat pa je precejšnja porast. Število zaposlenih je bilo v Domžalah 1972 leta 9162, leta 1974 9866, v obdobju januar-september 1975 pa je število zaposlenih že 10236, od tega 5732 žensk, kar je 56 % vseh zaposlenih.

Porast potreb po delavcih

Število prijavljenih potreb po delavcih je bilo v obdobju januar-september 1974 891, stanje januar-september 1975 pa je 995 potreb. Seveda niso to vse potrebe po delavcih na območju občine, ker OZD in drugi, čeprav so zakonsko obvezni javljati te potrebe skupnosti za zaposlovanje, tega vse ne delajo. (V letu 1975 je le 60 % OZD odgovorilo pozitivno na vprašalnik letne potrebe po kadrih za leto 1975).

Rahlo zvišanje števila brezposelnih

Leta 1972 je bila relativna nezaposlenost (t. j. koeficient: št. iskalcev zaposlitve deljeno s številom zaposlenih) 0,65, dne 30. 9. 1975 pa je 1,29.

Poklicno usmerjanje

Družbeni položaj človeka po naši ustavi temelji na delu in rezultatih dela, zato je najpomembnejša odločitev, ki opredeljuje položaj delavca v privatnem in družbenem življenju izbira poklica in pridobitev izobrazbe oziroma strokovne usposobljenosti za delo. Naložba v znanje in poklicno usposabljanje v mladosti se bogato obrestuje v vsej delovni dobi in obratno, posledice napačnih poklicnih odločitev oziroma zamujenega izobraževanja v mladosti občutijo delavci pri svojem nadaljnjem poklicnem in družbenem uveljavljanju.

Pri načrtovanju poklicnega usmerjanja smo v letošnjem letu izhajali iz tistih potreb srednjeročnega plana, ki so za obdobje 1971-75 predvidevale gospodarsko rast v 7,1 odstotni stopnji.

Kvalitetna opredelitev te rasti je narekovala taka prizadevanja, da bi to stopnjo rasti dosegli predvsem s povečano storilnostjo in manj na račun večjega zaposlovanja.

Za obdobje januar-september

1975 je značilen velik razkorak med prijavljenimi potrebami in prilivom mladih iz osnovnih šol. Tako je bilo za to obdobje prijavljenih 995 vseh potreb, osnovno šolo pa je v šolskem letu 73/74 zapustilo 580 otrok, v šolskem letu 74/75 pa 566 otrok. V takojšnjo zaposlitev se je letos vključilo le 10 učencev, čeprav je bilo potreb po nekvalificiranih delovnih mestih kar 159.

Demografska gibanja so glede na potrebe po novih delavcih zelo neugodna. Seveda moramo povedati, da so potrebe bile nad planiranim porastom zaposlenosti, kar kaže na ekstenzivno zaposlovanje.

S poklicnim usmerjanjem takega zaposlovanja seveda ne moremo in ne želimo zagotavljati, pač pa bomo podpirali intenzivno zaposlovanje. Z našo koncepcijo poklicnega usmerjanja želimo ustvariti take pogoje, da se bo vsak posameznik lahko glede na svoje in družbene potrebe ter glede na zmožnosti, optimalno poklicno usposobil ter tako pomagal uresničevati načrtani gospodarski razvoj.

Statistični podatki o vključevanju osnovnošolcev naše občine kažejo, da kljub velikim možnostim zaposlovanja učenci ne sledijo ponudbam ekstenzivnega zaposlovanja, temveč težijo v skladu z razvojnimi potrebami k boljšemu strokovnemu usposabljanju.

Podobna razčlenitev vključitve učencev osnovnih šol za 2 leti nazaj nam kaže, da se je v letu 1973 le 12 učencev vključilo v zaposlitev, v letu 1974 in 1975 pa po 10 učencev. Učenci so se v glavnem vključevali v poklicne in razne 4-letne srednje šole. Preveč je bilo vključitev v TSS-usnjarsko šolo (dekleta) in TSS-kemija (dekleta), med poklicnimi šolami pa glede na domnevne kadrovske potrebe v poklicne šole za prodajalce, frizerje, avtomehanike in avtokleparje.

(O vsem tem še prihodnjic)